

DIARI DEL FESTIVAL

56 FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA FANTÀSTIC DE CATALUNYA
DIJOUS 5 D'OCTUBRE DE 2023

3 ENTREVISTA

Kim Newman

7 **William Friedkin:
IN MEMORIAM**

8 ENTREVISTA
Paco Plaza

13 ENTREVISTA
**Alexandra Heller-
Nicholas**

INFORMACIÓ I VENDA D'ENTRADES

PREUS

- 11,50€** Tarifa General Auditori.
- 10,00€** Tarifa General i Sessions especials Sitges Clàssics.
- 8,50€** Sitges Clàssics.
- 8,50€** Sessions Anima't Curts.
- 13,50€** Programa doble i Sessions especials a l'Auditori.
- 13,00€** Butaca numerada preferent a les sessions de tarda a l'Auditori (excepte sessions especials Auditori). No admeten descomptes.
- 15,00€** Butaca numerada preferent per a les sessions especials de tarda a l'Auditori. No admeten descomptes.
- 22,00€** Gala d'Inauguració. No admet descomptes.
- 17,00€** Gala de Cloenda. No admet descomptes.
- 5,50€** Sessions despertador.
- 14,00€** Tarifa Marató Matinée 15 d'octubre
- 18,00€** Tarifa Marató Tarda 15 d'octubre
- 1,50€** Reserva Encounters. No admet descomptes.

- 20,00€** Catàleg oficial del Festival.
- 20,00€** Llibre commemoratiu del 50 aniversari.

CARNETS DE DESCOMPT*

20% de descompte en la compra d'entrades a taquilles als titulars del Carnet Jove, Carnet Blau, treballadors de TV3, majors de 65 anys i la Targeta Acreditativa de Discapacitat.

20% de descompte amb el Carnet de Família nombrosa i monoparental exclusivament en la compra d'entrades a les sessions Sitges Family.

10% de descompte als titulars del Carnet de Biblioteques de la Diputació de Barcelona, Club TR35-C, Targeta Cinesa Card, La Vanguardia i Club Fnac Oci i Cultura.

Els descomptes no són acumulables. Les sessions d'Inauguració i Cloenda, despertador, butaca numerada preferent i els abonaments i packs no admeten descomptes.

El titular podrà adquirir una entrada amb descompte per carnet, excepte els titulars del carnet del TR35-C i La Vanguardia, que en podran adquirir dues.

*Els titulars de Carnet Jove, La Vanguardia, TR35-C i Carnet de Biblioteques de la Diputació de Barcelona podran aplicar els descomptes en la compra online.

VENDA D'ENTRADES

ONLINE

www.sitgesfilmfestival.com

TAQUILLES DE L'AUDITORI MELIÀ SITGES

Sala Tramuntana de l'Hotel Melià Sitges (C/Ramon Dalmau, s/n).
Horari: Del 5 al 14 d'octubre, de 9 a 15 i de 16:30 a 22:30 h. El diumenge 16 d'octubre les taquilles romandran tancades.

TAQUILLES CENTRE: OFICINA DE TURISME DE SITGES

A la sortida de l'estació de RENFE (Plaça Eduard Maristany, 2).
Horari: Del 5 al 14 d'octubre, de 9 a 15 i de 16:30 a 22:30 h.

Diumenge 15 d'octubre les taquilles romandran tancades.

Les sessions escolars són exclusives per escoles. No estan obertes al públic general.

Observacions: Formes de pagament acceptades: efectiu i targeta. No s'accepta American Express. Es donarà prioritat a la venda d'entrades per les sessions immediates. Queda totalment prohibit l'accés a la sala una vegada començada la sessió. Només es contemplarà el canvi o devolució de l'import de l'entrada en el cas de cancel·lació del/ls llargmetratge/s anunciat/s en la programació. Es recomana consultar la descripció de les pel·lícules abans de comprar les entrades.

Home ticket: Les entrades comprades online poden presentar-se impreses o en qualsevol dispositiu digital.

Reserves: No es faran reserves d'entrades.

RECOLLIDA D'ACREDITACIONS

Dimecres, 4 d'octubre de 2023: de 16 a 20 h
Dijous, 5 d'octubre de 2023: de 8 a 20 h
Divendres, 6 d'octubre de 2023: de 10 a 20 h
Del 7 al 14 d'octubre: de 10 a 14 i de 16 a 20 h

ATENCIÓ AL CLIENT

Matí de 10 a 14 h
 Tarda de 16 a 20 h
 Telefon: 93 811 58 28
 Email: taquilles.online@sitgesfilmfestival.com

La informació inclosa en aquest programa és susceptible de canvis. Per més informació consultar la pàgina web del Festival: www.sitgesfilmfestival.com

TRANSPORT

TREN FANTÀSTIC!

Del 5 al 15 d'octubre (ambdós inclosos)
 Tren directe Sitges - Barcelona Sants
 Sortida des de Sitges a l'1:30 h de la matinada sense parades intermèdies.

Per accedir a aquest tren nocturn no és necessari cap bitllet especial, sinó un dels títols de transport vàlids per a Rodalies de Catalunya.

El Tren Fantàstic sortirà puntualment a la 1.30 h, sense excepcions. En cas de retard en les projeccions nocturnes, la sortida d'aquest tren no es modificarà.

Rodalies de Catalunya renfe

Consulteu tots els horaris, parades i preus a: www.rodaliesdecatalunya.cat o bé al 900 41 00 41

<p>Organitza</p>	<p>Partners gastronòmics</p>
<p>Patrocinator principal</p>	<p>Aerolinia oficial</p>
<p>Automotive partner</p>	<p>Transport ferroviari oficial</p>
<p>Amb el finançament de</p>	<p>Merchandising oficial</p>
<p>Partner estratègic</p>	<p>Plataforma</p>
<p>Amb el suport de</p>	<p>Informàtica</p>
<p>Diari oficial</p>	<p>Serveis cinematogràfics</p>
<p>TV oficial</p>	<p>Serveis audiovisuals</p>
<p>Ràdio oficial</p>	<p>Subtitulat</p>
<p>Patrocinator i seu oficial</p>	<p>Audiovisuals</p>
<p>Oficial EViCharging Partner</p>	<p>Disseny gràfic</p>
<p>Mitjans col·laboradors</p>	<p>Agència creativa</p>
<p>Entitats col·laboradores</p>	<p>Mobiliari</p>
<p>Catalunya Fm Festivals</p>	<p>Perruqueria i maquillatge oficial</p>
<p>Filmoteca</p>	<p>NAK HAIR</p>

DIARI DEL FESTIVAL

<p>Responsable Xavi Sánchez Pons</p> <p>Adjunt Andreu Marves</p> <p>Redacció Mària Adell Toni Junyent Javier Parra</p>	<p>Fotògrafs Miguel Àngel Chazo Isaac Carbonell</p> <p>Disseny i il·lustracions Marc Ribera La Factoria dels Anuncis</p> <p>Tira còmica Guillem Dols</p>	<p>Voluntaris Victor Pascual Guillermo Tato</p> <p>Col·laboradors Jorge Loser</p> <p>El Festival no comparteix necessàriament les opinions expressades pels diferents autors d'aquesta publicació.</p>
---	---	--

Descarrega't els diaris del 56 festival de Sitges

Rebem a Sitges a un dels noms de l'elit de la crítica i experts del terror més reconeguts a nivell mundial.

Kim Newman

Per Javier Parra

Nascut a Brixton el 1959, el llegendari crític de cinema i novel·lista anglès arriba per segona vegada a Sitges com a Jurat (repeteix l'experiència trenta anys després). Premiat amb el Bram Stoker Award, ha publicat al voltant de cinquanta novel·les i relats curts, a més de ser un dels assajistes més celebrats arreu sobre cinema de terror, destacant el seu gloriós *Nightmare Movies*.

Ets crític i novel·lista. En quin dels dos àmbits et sents més còmode?

Em sento igual de còmode en ambdós, tant quan escric ficció com quan escric no-ficció. M'agrada molt escriure el que considero un crossover entre les dues, que és quan faig assajos sobre cinema de terror o cultura pop.

“Cada any veig pel·lícules molt interessants que poden passar a formar part de la història del cinema”

Qui és Kim Newman i quina és la teva relació amb el cinema de terror?

Soc novel·lista i crític de cinema. He escrit moltíssim sobre terror, però també tinc bastants novel·les, algunes de les quals han estat publicades a l'estat espanyol, com *Anno Dracula* (publicada per Timun Mas el 1999 amb el nom de *El año de Drácula*), que és una història amb tocs *steampunk* que situa l'acció al Londres victorià, on tenen cabuda personatges com Jack l'Esbudellador, Sherlock Holmes, la Reina Victòria, o secundaris com Fu Manchu, el doctor Moreau o en Henry Jekyll/Mister Hyde. Soc un gran amant de la figura de Dràcula i un fan del cinema de terror des de la meua infància.

Què se sent al ser premiat amb el Bram Stoker Award?

En tinc dos i en realitat, com van ser premis a obres en les quals hi havia més de cent contribuïdors, es sent més com un premi col·lectiu.

Un dels teus treballs com a historiador del cinema és *Nightmare Movies: A Critical History of the Horror Film, 1968-88*. Pots parlar-nos una mica?

Com afrontes ser jurat al Festival de Sitges?

Aquesta serà la meua segona vegada a Sitges. Crec que és una experiència molt senzilla de portar a terme: només hem d'anar a veure un munt de pel·lícules i després parlar sobre elles per establir diàlegs. Estic molt content de formar part d'això. És interessant trobar diferents opinions de diferents professionals i arribar a trobar punts en comú sobre el que estem veient. No he investigat gaire sobre les pel·lícules que haig de veure. Ja he vist un parell o tres d'elles a un altre festival, però moltes d'elles són totalment desconegudes per a mi, ja que vull sorprendre'm el màxim possible. No és un tema que m'intimidí molt.

també a parlar del tipus de cinema que es fa a partir de les estrenes de *La llavor del diable* o *La nit dels morts vivents* l'any 1968. Després els treballs de Dario Argento o David Cronenberg als anys setanta, *La matança de Texas* o el primer *Halloween* d'en John Carpenter. Crec que la dècada dels setanta és un període gloriós pel cinema de gènere. Vaig escriure una versió original que arribava fins a principis dels vuitanta, però finalment vaig estar gaudint tant l'experiència que el període es va allargar fins a 1988. Podria no haver-ho acabat mai, ja que cada any veig pel·lícules molt interessants que poden passar a formar part de la història del cinema. Després vaig publicar una versió expandida l'any 2011, on incloïa moltíssimes pel·lis més.

Com veus l'actual panorama del cinema de terror?

Com a crític de cinema anglès, encara considero que les produccions anglosaxones continuen dominant el mercat internacional, tal com ha passat des de sempre. Per posar un exemple ben clar: una de les pel·lícules de terror espanyol més importants de tots els temps, *¿Quién puede matar a un niño?*, es va rodar en anglès. Soc molt conscient d'aquesta dominació sobre la resta de produccions, però també ho soc del fet que cada cop hi ha més producció interessantíssima des de l'Europa de l'Est, Àsia i també de països africans.

Una de les teves pelis fetitxe és el *Dràcula* d'en Tod Browning.

Tenia onze anys quan la vaig veure i vaig obsessionar-me moltíssim amb ella. Sempre havia estat un gran fan dels monstres als còmics, i veure a Bela Lugosi en acció em va apassionar fins al dia d'avui.

Quina creus que seria la principal temàtica a l'actual cinema de terror i fantàstic?

Crec que el que ha acompanyat sempre al terror ha estat la forma en la qual ha reflectit els temors i preocupacions de la societat.

“Cada cop hi ha més producció interessantíssima des de l'Europa de l'Est, Àsia i també de països africans”

Quines son les teves pel·lis de terror preferides?

Definitivament, el *Dràcula* de 1931 és la que més m'estimo. També m'agrada molt *Let's Scare Jessica to Death* d'en John D. Hancock. La resta crec que serien *La nit dels morts vivents*, *La dona pantera* o clàssics dels setanta com *La matança de Texas* o *Halloween*.

I els teus directors?

En aquest sentit, considero que els meus realitzadors claus són uns perfils més clàssics. M'agraden molt Michael Powell i Alfred Hitchcock. Però també considero que són claus per la història del terror noms com els que vaig tractar a *Nightmare Movies*, com són els casos de George A. Romero i tots aquells cineastes dels setanta. ■

TEBEOROME

Les monges són el **GLUTAMAT SÒDIC** del cinema: tot és **MÉS** si hi poses una monja

LES COMÈDIES IDIOTES SÓN MÉS IDIOTES.

OH, NO! HEM POSAT KETAMINA AMB LSD ALS PASTISSETS DE SOR PRUDÈNCIA I ARA ESTÀ BALLANT BREAKDANCE AMB UNS SKINHEADS!

ELS DRAMES INTIMISTES SÓN MÉS INTIMISTES.

PARE JOSEPH, HAVER-VOS CONEGUT EN AQUEST SANATORI DE LEPROSOS HA DESPERTAT EN MI SENTIMENTS DESCONEGUTS.

EL NOSTRE AMOR ÉS SUBTIL I IMPOSSIBLE.

LES PELIS PICANTS ITALIANES SÓN MÉS PICANTS I MÉS ITALIANES.

MAMMA MIA! QUESTA NOVIZIA È TROPPO SEXY!

PLAS PLAS PLAS

I LES PELIS DE POR FAN MÉS POR!

PORTO UNA IDEA PER UNA PELI DE TERROR QUE ES DIU "PERSONA MUERTA".

POSA-HI UNA MONJA I TENIM UN TRACTE!

GUILLEM DOLS

HALFWAY HOME

A camí entre la comèdia de terror i la fantasia, el director hongarès Madarász Isti és l'encarregat de presentar-nos la història d'en Krisztián, el nou vigilant nocturn d'un dipòsit de cadàvers. A la seva nova feina, descobrirà que és l'escollit per ajudar a les ànimes dels morts que encara tenen assumptes pendents al món dels vius. Tot es complicarà quan acabi enamorant-se d'una morta. Una proposta que recorda en essència al clàssic *Dellamorte Dellamore* i que té un estil visual que lliga amb l'imaginari de les pel·lícules d'en Jean-Pierre Jeunet.

TOKYO REVENGERS 2

Los fanáticos del manga están de enhorabuena: tras el estreno en 2021 de una adaptación del exitoso *shonen Tokyo Revengers*, la ambiciosa continuación llega en dos partes de estreno simultáneo, que prometen saciar con creces a los espectadores más voraces. Este cóctel original de viajes en el tiempo y violencia pandillera retoma la acción tras el final de la película anterior para mostrarnos la odisea de su protagonista, un joven que trata de salvar la vida de su amada a la par que lidia con las consecuencias imprevistas que esto tiene en su futuro.

PROJECT SILENCE

Desde Corea del Sur llevan años dejando claro que, en lo que al cine fantástico corresponde, saben perfectamente cómo se hace. Tae-gon King escribe y dirige su quinta película como realizador, en la que se cruzan varios de los tropos del cine de entretenimiento más puro. En línea con las propuestas catastrofistas de los 90, veremos cómo el derrumbamiento de un puente pone en jaque la existencia de algunos supervivientes. Y emulando la loca fórmula de *Sharknado* (aunque despojándose del tono cómico), añadiremos unos perros mutantes. El combo perfecto.

FEAST OF AMRITA + PHOENIX: REMEMBRANCE OF FLOWER

Esta sesión doble constituye un trepidante viaje diseñado para los aficionados al anime más selecto, el cual les llevará desde las profundidades abisales del horror cósmico hacia el espacio exterior, en una odisea astral de proporciones bíblicas. Mientras que en *Feast of Amrita* un grupo de estudiantes quedan atrapados en un aberrante bloque de apartamentos tras presenciar un suicidio, en *Phoenix: Remembrance of a Flower* una mujer que huye del devastrado Planeta Tierra con su marido y su hijo se convierte en la reina de una avanzada sociedad alienígena.

EMBRYO LARVA BUTTERFLY

Li diuen Temps Arbitrari. Els dies transcorren sense seguir cap ordre: ningú sap si després de demà serà ahir o si d'un dia al següent hauran passat anys, dècades inclús, sigui cap al passat o cap al futur. Un matrimoni que habita a la zona afectada per aquesta insòlita llei ha de lidiar amb les dificultats de viure en la més absoluta contingència. Aquesta singular proposta segueix les petjades de la nova onada grega alhora que agermana ciència-ficció, drama de parella i lirisme a l'estil d'*Upstream Color* o *T'estimo, t'estimo* d'Alain Resnais.

TONY, SHELLY AND THE MAGIC LIGHT

En Tony és un nen amb un tret que el diferencia de la resta: brilla. La seva singularitat el porta a aïllar-se dins casa seva, on passa els dies capficat en jocs privats i somnis diürns... fins que arriba la Shelly, una nena que trastoca el seu món. Després que tots dos comencin a investigar un misteri referent a la foscor de l'edifici on viuen, es veuran embolicats en una aventura màgica i emocionant que els canviarà per sempre. Una oda a la diferència amb una deliciosa animació stop-motion que recorda a la fantàstica obra de Henry Selick.

SUITABLE FLESH

Poca broma amb la convergència de talents aquí present. Encara que estem davant d'una pel·lícula dirigida per Joe Lynch (responsable de títols com *Wrong Turn 2: Dead End*, *Mayhem* o *Chillerama*), *Suitable Flesh* és un projecte en el que va treballar Stuart Gordon durant els seus últims anys de vida, i es tracta d'una adaptació lliure del relat *La cosa al llindar* d'en H.P. Lovecraft. La història, a més de comptar amb Barbara Crampton i recuperar a una icona dels 90 com Heather Graham, ens presenta una espiral d'assassinats provocats per una maledicció.

LET IT GHOST

Fantasmas cachondos, exorcismos con artes marciales y un rodaje accidentado son algunos de los elementos presentes en la ópera prima de Hoi Wong, director hongkonés que para su debut cinematográfico apuesta por una comedia de terror en formato de antología. Tres historias sobrenaturales que se desmarcan de la concepción del horror asiático que catapultó al J-Horror, apostando por un estilo que evoca a la tradición más gamberra y cómica del cine hecho en Hong Kong, conectando con las nuevas generaciones al contar en su reparto con *youtubers* del momento.

KIM'S VIDEO

Després de tancar el 2008, el llegendari catàleg del videoclub novaïorquès Kim's Video va ser adquirit per un poble de Sicília. Quinze anys després, sense cap notícia respecte a les més de cinquanta-cinc mil pel·lícules venudes, els directors d'aquest film inicien la seva particular cerca del tresor. Per il·lustrar el seu viatge, alternen diferents gèneres i formats, des del documental d'investigació o el vídeo-assaig al thriller o la pel·lícula d'atraccaments, en un homenatge emotiu tant a la cinefília com a l'acte de preservació cinematogràfic.

EN ATTENDANT LA NUIT

En mudar-se a un nou barri, la família Feral tracta d'amagar la veritable naturalesa del seu fill adolescent. Malgrat tot, els seus intents fracassen el moment en què el noi es fixa en la seva jove veïna. La francesa Céline Rouzet debuta a la ficció amb una reeixida faula vampírica sobre la marginalitat que, després d'arreplegar crítiques excel·lents al seu pas pel Festival de Venècia, ens farà les dents llargues amb un ferm pols narratiu i interpretacions sòlides per part d'un repartiment conformat per Elodie Bouchez i Jean-Charles Clichet.

BLACKOUT

En su faceta como director y guionista, Larry Fessenden sigue explorando su fetiche por los monstruos clásicos. Y ahora lo hace con este acercamiento a la figura del hombre lobo que formaría un programa doble perfecto junto a *Habit*, la película sobre vampiros que él mismo dirigió allá por 1997. En aquella, el toque existencialista era lo que aderezaba el mito del chupasangres. En esta, la licantrópia puede leerse como metáfora sociopolítica en la que Charley Barrett (Alex Hurt), un artista que se tortura con el pensamiento de que es un hombre lobo, deberá enfrentarse a un magnate corrupto de cuya hija está enamorado. Talbot Falls, una localidad al norte del estado de Nueva York, sirve como entorno rural en el que Fessenden desarrolla su mitología monstruosa, que para muchos podrá tener ciertas reminiscencias a la esencia que Alan Ball construyó en el *Bon Temps de True Blood*, y donde no puede faltar el espectro melancólico que de forma tradicional ha acompañado siempre a los licántropos.

HERMANA MUERTE

Parece que fue ayer, pero Paco Plaza lleva ya casi veinticinco años contando historias de miedo que se han convertido en favoritas de los aficionados al género. Entre ese aterrador y visionario corto que fue *Abuelitos y Hermana Muerte*, la esperada continuación de *Verónica*, han pasado cinco lustros donde el cineasta valenciano nos ha mostrado extrañas conspiraciones familiares (*El segundo nombre*), hombres lobo (la reivindicable *Romasanta: La caza de la bestia*), infectados costumbristas (la saga *[REC]*) o viejecitas enamoradas de la magia negra (*La abuela*). En 2017 su carrera conoció un antes y un después con *Verónica*, una estupenda historia de terror ¿paranormal? *made in Spain* que nos presentó a un personaje secundario icónico, una monja ciega llamada Narcisca y conocida como la Hermana Muerte. Seis años después de eso, Plaza nos cuenta la historia de origen de la monja cegada, un film de terror a la luz del día que bebe del mejor Chicho Ibañez Serrador. Vamos, una verdadera historia para no dormir.

THE CHILDE

Tras debutar con el guion de la brutal *Encontré al diablo* y cosechar buenas críticas al dirigir *New World*, el surcoreano Park Hoon-jung firma una película atrevida que, a la manera del cine hongkonés más memorable, híbrida acción incesante con un tono juguetón, capaz de virar tanto al melodrama como a la comedia socarrona. La historia comienza en Filipinas, donde Marco, un boxeador *kopino* (hijo de madre filipina y padre coreano, que lo abandonó de niño) arriesga la vida en peleas ilegales para pagar el costoso tratamiento de su madre enferma. Un día, un detective que ha contratado para localizar a su padre vuelve con noticias agriodulces: este le dejará a cuantiosa herencia si lo visita en su lecho de muerte, en Corea. Marco acepta; no obstante, nada más pisar suelo surcoreano, descubre que se encuentra en el centro de una vertiginosa lucha por el poder. A destacar la interpretación de la superestrella Kim Seon-ho, deliciosamente caricaturesca, y el ácido retrato de una familia acaudalada, reminiscente de *Succession*.

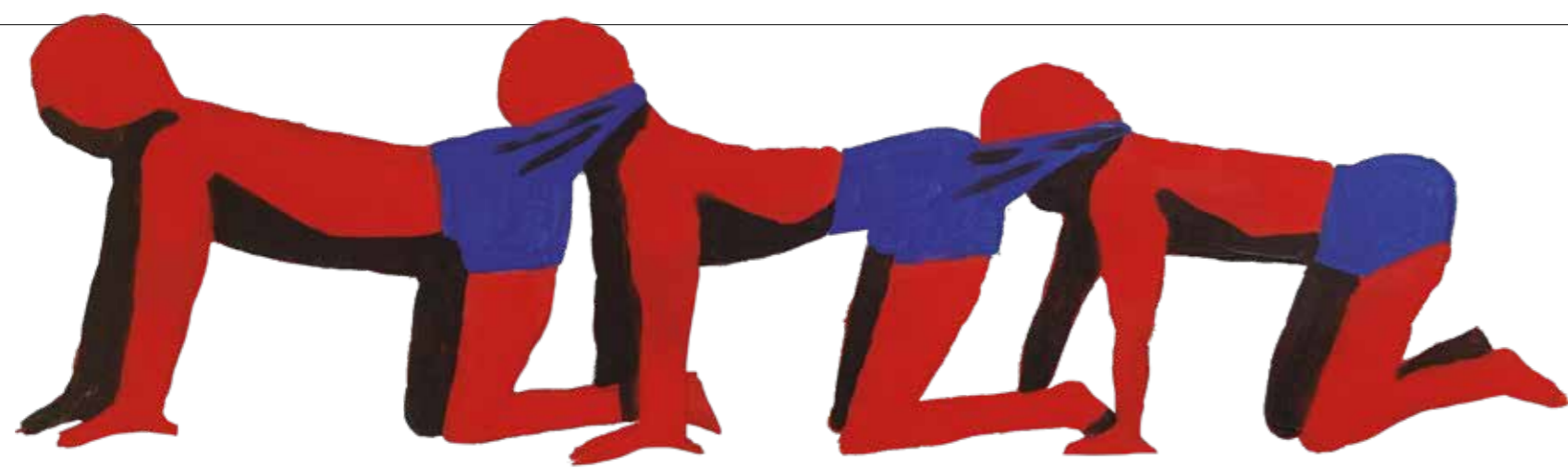
CALÍGULA

De la mateixa manera que a l'Antiga Roma el destí dels mortals estava dictat pels xocs entre els Déus de l'Olimp, la naturalesa inclassificable i irreplicable d'aquest emblema del cinema eròtic de la dècada dels setanta és el resultat de la fricció productiva entre tres visions singulars: la del productor Bob Guccione, fundador de la revista *Penthouse*, que anhelava oferir un espectacle eròtic total; la del guionista Gore Vidal, que va radicalitzar la proposta en incloure escenes homoeròtiques; i la del director Tinto Brass, que va concebre el projecte com una sàtira política, imbuïnt el conjunt d'una gravitats més gran. Aquesta alquímia del dissens va produir un pèplum sòrdid, ple de sexe, violència i corrupció, en què un torrencial Malcolm McDowell encarna l'infame emperador romà, juntament amb un repartiment que inclou estrelles com Helen Mirren o Peter O'Toole; les seves actuacions brillen més que mai en la versió que aquí presentem, la qual es va estrenar al passat Festival de Canes i que presenta un remuntatge nou de la pel·lícula original amb escenes mai vistes.

L'EXORCISTA

Encara que ja han passat cinquanta anys des de la seva estrena, *L'exorcista* segueix copant el número 1 en les llistes dels films més terrorífics de tots els temps. Basada en la novel·la del mateix nom publicada el 1971 i escrita per William Peter Blatty, l'escriptor novaïorquès també va ser l'encarregat de donar forma al guió d'una pel·lícula que va dirigir William Friedkin, realitzador encimbellat al panteó de grans mestres del horror del passat segle gràcies a aquesta angoixant i revolucionària proposta de culte. Serem testimonis de com la possessió demoníaca d'una jove (Linda Blair convertida en icona eterna gràcies a la seva Regan), portarà a la seva desesperada mare (Ellen Burstyn) a fer tot el possible per a recuperar-la amb l'ajut del Pare Karras (Jason Miller) i el Pare Merrin (Max Von Sydow). El seu llegat continua de absoluta vigència en 2023, any en el que arriba una nova seqüela directa i moment idoni per tornar a gaudir d'aquest clàssic incontestable en la seva remasterització en 4K.

Per a majors de divuit anys

Per Toni Junyent

Avui, el nou muntatge de *Calígula*, i en vuit dies *Mundo caníbal*, *mundo salvaje*, la pel·lícula amb què Ruggero Deodato anticipava *Holocausto caníbal*, el film pel qual és més recordat. Dos pols d'atracció cap a allò que, si ens atenim a una certa moral, planteja dilemes de representació. El sexe i la brutalitat. Corrien els anys setanta i no havia de quedar res per vulnerar. De les anades i vingudes del cinema no ens podem ocupar aquí, però algunes formacions cinematogràfiques estan associades al perill. Som morbosos: volem veure-ho tot.

Podem entomar el cinema del canvi de segle i aturar-nos en el cos, aquesta carcassa que ens conté i volem excidir. A pel·lícules com *Love o Tenemos la carne*, Gaspar Noé i Emiliano Rocha Minter abjuren de tota inhibició: cal celebrar l'intercanvi de fluids, encara que, com al film de Rocha Minter, s'entrecreeu amb l'abjecció. Difícil oblidar, d'altra banda, certa escena d'*Irreversible* de Noé. No gaire després d'aquella punyalada nihilista, Marcel Sarmiento i Gadi Harel ens impactaven amb *Deadgirl*, fantasia ben fosca sobre anhels conflictius. Per no parlar de *The Human Centipede*, on Tom Six posava en escena una ocurrència dement de Salvador Dalí ("els caga-menja", l'in deia). Al documental Zoo, de Robinson

Devor, allò irrepresentable—el desig de tenir sexe amb cavalls— quedava fora de camp, evocat per una esgarrifosa narració.

Altres directors s'apoderen de la provocació per apoderar sexualitats dissidents. Pensem en John Waters o en el porno gai amb morts vivents a L.A. *Zombie* de Bruce LaBruce, una projecció que Sitges anunciava com a només apta per a majors de 18 anys. A *El desconocido del lago*, el francès Alain Guiraudie integra amb tota naturalitat, i a plena llum del dia, escenes de sexe homosexual en un peculiar thriller. I a la irrepitible *It is fine! Everything is fine!* Crispin Glover fabulava al voltant de les lúbriques fantasies d'un tetraplègic:

un film, aquest, que el seu director manté fora de circulació, projectant-lo en comptades ocasions.

Hauria de fer-nos reflexionar, tanmateix, el fet que puguem citar tan poques dones cineastes en aquest breu repàs. Potser perquè, sovint, han tractat d'exposar les conseqüències del sexe tòrbol més que no pas de mostrar-lo. Tenim, així sí, a Julia Ducournau, polsant els sensors de la incomoditat, o films alliberadors com *Las hijas del fuego* de l'argentina Albertina Carri: el somni d'un porno íntegrament femení va fer transpirar les espectadores quan els amics del D'A Film Fest la van programar fa uns anys. ■

FLAIXFM

RECOLZA EL 56 FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA FANTÀSTIC DE CATALUNYA

SITGES
56 FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA FANTÀSTIC DE CATALUNYA

5-15 OCTUBRE

WILLIAM FRIEDKIN: IN MEMORIAM

El pasado 7 de agosto fallecía William Friedkin, cineasta irreductible y autor de éxitos como *El exorcista* o *Contra el imperio de la droga*, pero también de obras de culto como *Carga maldita* o *Killer Joe*. Friedkin quiso estar presente en Sitges en 2017 para celebrar el 50 aniversario del Festival y recoger un merecidísimo Gran Premio Honorífico.

Por María Adell Carmona

En una escena de *El exorcista*, el padre Karras (Jason Miller, en un papel que la productora quería que fuese para Marlon Brando) y el padre Merrin (un Max von Sydow icónico) entran juntos en la habitación de la pequeña Regan (Linda Blair), quien ha sido poseída por un ente demoníaco de personalidad múltiple (las voces del diablo, todas aterradoras, fueron obra de la veterana actriz Mercedes McCambridge). La estancia está congelada por fuerzas sobrenaturales, y de la boca de los actores surge un vaho blanquecino, producto del frío, muy real, que Miller y Von Sydow pasaron mientras filmaban la escena a bajísimas temperaturas. Es un vaho idéntico al que lanzan Gene Hackman y Roy Scheider en la última escena de *Contra el imperio de la droga*, filmada en un edificio destartado y sin ventanas, en pleno invierno, en Wards Island (NYC), donde están persiguiendo al sofisticado capo de la droga interpretado por Fernando Rey, una elección de casting producto de un milagroso error: Friedkin quería realmente a Paco Rabal, ese "actor de las películas de Luis Buñuel", pero apareció Rey en su lugar.

El cine de Friedkin es un cine obsecionado por la verosimilitud, per el detallista, i també per la qualitat material, física, que poden transmetre les imatges (el vaho que surge de la boca de los actores, el sudor que aparece en su frente, la sangre que brota de una herida). Una obra maestra como es *Carga maldita* (y en la que, finalmente, Friedkin consi-

guió dirigir a Paco Rabal) lo es, entre muchas otras cosas, por su capacidad para transmitir solo con imágenes —es un filme tan parco en palabras como rico en vocabulario visual— el esfuerzo físico y la proeza suicida de esos antihéroes que, embadurnados en barro, y empapados en sudor, agua y sangre, atraviesan la jungla amazónica a lomos de dos camiones cargados de nitroglicerina. Es, de repente, en *Carga maldita*, donde el cine de Friedkin se cruza con el de otro cineasta con una mirada irreductible, y pesimista, sobre el mundo y la naturaleza humana como es Werner Herzog, quien, a su vez, podría haber sido un excelente padre Merrin.

Friedkin, cineasta a medio camino entre la "generación de la televisión" (una de sus primeras obras, *The People vs. Paul Crump*, es un desgarrador documental televisivo sobre un joven afroamericano en el corredor de la muerte) y el New Hollywood (fundó junto con Peter Bogdanovich y F. F. Coppola una productora de corta vida, The Directors Company), es en realidad un cineasta que elude las etiquetas: ¿fue realmente un director del New Hollywood o alguien que gravitó a su alrededor?; ¿fue, eminentemente, un cineasta de género o un cineasta de vocación realista? Y, por último, ¿fue un cineasta de tirón comercial, popular, o un cineasta con un universo irreductible y muy personal? El misterio Friedkin —el enigma de un director capaz de transformar el cine de terror y la fisonomía de la industria de Hollywood en

los años 70 con ese triunfo sin precedentes que fue *El exorcista*, para, poco después, hacer filmes tan personales, y tan incómodos, como *A la caza* o *Carga maldita*—, así como su resistencia a ser etiquetado, se intuye en las declaraciones recogidas en la entrevista que se le hizo durante su estancia en Sitges en 2017 y publicada en el Diari del Festival: "Yo creo que todas las películas son fantásticas, no creo en las distinciones según los géneros. De hecho, creo que solo hay dos tipos posibles de películas: las buenas y las malas. Esto quiere decir que el cine es subjetivo: una película que para mí puede ser maravillosa, para mí puede ser una tontería, y viceversa. No hay ninguna verdad objetiva sobre qué es el buen cine y qué no lo es."

Si observamos con atención una película como *El exorcista*, puede entenderse esta resistencia del director a encajarla en el único género; como el mismo declaró al Diari del Festival: "Cuando filmé *El exorcista*, en ningún momento la pensé en clave de género. Es una historia realista sobre el misterio de la fe". Durante la primera mitad del filme, el discurso sobre Regan, la adolescente protagonista, es ambiguo: como Irina, la protagonista de *La mujer pantera*, Regan puede ser un monstruo o, sencillamente, sufrir un grave trastorno mental, que precisa tratamiento psiquiátrico. Hasta bien entrada la película, Friedkin y su guionista (William Peter Blatty, también autor de la novela), juegan con esa ambigüedad y, de hecho, antes de que Regan empiece a escupir

vómito verde, levitar o girar su cabeza 360°, los momentos más terroríficos del filme pertenecen al ámbito clínico. Regan es atada, sometida a pinchamientos y dolorosas pruebas médicas. *El exorcista* es un filme aterrador, sí, pero ese terror está condensado, en parte, en la mirada de esa madre (Ellen Burstyn) que observa, impotente, la tortura médica a la que está siendo sometida su hija.

Un cineasta tan interesado en los cuerpos, así como en la naturaleza física, matérica, del cine, debe estar interesado, especialmente, en los actores (como también lo está en las localizaciones; según Kent Jones, "Abel Ferrara y William Friedkin filman en lugares de Nueva York que Woody Allen no se atreve ni a soñar"). No es extraño, pues, que haya adaptado, hasta en dos ocasiones, sendos textos teatrales de Tracy Letts (en ese diptico no oficial que constituyen *Insectos* y *Killer Joe*) y que dirigiera una extraordinaria nueva versión de *Doce hombres sin piedad*. Gene Hackman, Roy Scheider, Jason Miller, Al Pacino, Paco Rabal o Matthew McConaughey (que nunca ha estado mejor que en *Killer Joe*) son algunos rostros de los complejos antihéroes que pueblan el desolado universo de Friedkin, en el que no hay salvación posible. La entrevista que ofreció al Diari en 2017 incluye una frase que podría constituir una suerte de leit motiv de su filmografía: "Sé que hay maldad en todos nosotros, como también hay bondad". ■

DANZA MACABRA

LA MÚSICA DE WILLIAM FRIEDKIN

Recordo la primera vegada que vaig escoltar *Tubular Bells*. Des de l'arregi ominós que obre el disc fins al frenètic ritme de ball que el clausura, vaig experimentar amb intensitat inèdita la capacitat de la música per a transportar-te a través d'espais abstractes. Encara no era conscient que allò era un àlbum conceptual (un autèntic revulsiu per a algú criat pels videoclips), però sí del seu misteriós parentiu amb una pel·lícula sens dubte prohibida de la qual jo a penes coneixia una sola imatge, d'una pregnància gairebé sobrenatural: la silueta d'un home retallada sobre una boira lluminosa. Quan vaig veure *El exorcista* anys més tard, vaig reconèixer immediatament la imatge i les notes compostes per Mike Oldfield, i aquest reconeixement va tenir alguna cosa de reconfortant (potser vaig aprendre llavors que un pot arribar a sentir-se com a casa mentre veu una pel·lícula de terror). És perfectament possible que William Friedkin no aconseguís formular una altra suma d'imatge i música tan perfecta com aquella; d'altra banda, molt pocs poden presumir d'haver-ho aconseguit una sola vegada.

No obstant això, rares vegades es reconeix com la seva oïda visionària va contribuir a perfilar el paisatge sonor del cinema dels vuitanta. Lluny de conformar-se a equiparar-se a Stanley Kubrick en el seu ús de música clàssica contemporània—Krzysztof Penderecki s'ona en *El exorcista*—, Friedkin va fer una incursió en la llavors inexplorada terra dels sintetitzadors en encarregar a Tangerine Dream la banda sonora de la seva prodigiosa *Carga maldita*, en un reconeixement avançat de les aptituds filmiques del grup berlinès que establiria un precedent pel fred i palpitant acompanyament musical de *Ladra*. Més tard, quan va dirigir *Vivir i morir en Los Angeles*, va reconèixer que el seu thriller curull d'estil necessitava un so directe i de rabiosa actualitat, així que va acudir al duo Wang Chung, capaços d'aplicar una pàtina *new wave* a les seves instrumentals propulsives i de timbre subtilment industrial. L'ambient hipnòtic de Tangerine Dream i l'electrònica semi-cyberpunk de Wang Chung continuen sent dos referents per als interessats en la metamorfosi que les bandes sonores van experimentar durant les dècades dels setanta i els vuitanta, una en la qual el rol de Friedkin sovint és oblidat.

ANDREU MARVES

HORROR ESTELAR

Vanessa Redgrave

Cuando Sir Lawrence Olivier anunció el nacimiento de Vanessa Redgrave sobre el escenario del Old Vic londinense en mitad de una representación de *Hamlet* —su padre, Michael Redgrave, era uno de los actores—, su destino estaba sellado. La temprana relación de esta auténtica supernova del cine europeo con autores inscritos en la modernidad —Antonioni en *Blow-Up*, Karel Reisz en *Morgan*, un caso clínico, su matrimonio con Tony Richardson— hicieron de ella un estándar de la renovación generacional que vivió el *star-system* británico en los sesenta. Sin embargo, y como en el caso de Julie Christie, Vanessa Redgrave encaja con dificultad en el rol de simple musa de la modernidad o rostro simbólico de un movimiento cinematográfico concreto.

En Redgrave, como en Christie, cristaliza una rara emulsión: ambas detentan, a la vez, el poder estelar, galvanizante, de las actrices del Hollywood clásico, y la asertividad, autonomía y novedosa política figurativa de las jóvenes estrellas surgidas en la modernidad europea. Solo así se explica que Christie pudiera interpretar a la Lara de *Doctor Zhivago* (sus ojos en plano detalle constituyen la imagen más espectacular de aquella película-espectáculo) y, al mismo tiempo, lanzarse sin red a la fisicidad explosiva de la larguísima escena de sexo con Donald Sutherland en *Amenaza en la sombra*. Del mismo modo, sólo así puede entenderse que Redgrave, que consiguió una nominación al Oscar por interpretar a Isadora Duncan en *Isadora*, decidiera encarnar, dos años después, a la monja lasciva, jorobada y delirante de *Los demonios*, el escandaloso filme de Ken Russell. Lejos de la naturalidad que caracteriza algunas otras de sus interpretaciones —como la sufragista que encarna en ese insólito melodrama *queer* que es *Las bostonianas*— Redgrave aborda a su Madre Juana de los Ángeles desde el exceso performativo y el retorcimiento corporal, que tiene una manifestación temprana en su primera y aterradora aparición, cubierta con el hábito, con la mirada perdida y el cuello exageradamente inclinado hacia un lado. Un manierismo interpretativo y una gestualidad histérica que encajan, como un guante, en la barroca versión que Russell hace del célebre caso de las endemoniadas de Loudun —que Jerzy Kawalerowicz ya había abordado en *Madre Juana de los Angeles*—, y que permite transformar la fuga mística de esta monja poseída por el deseo en erótica y endiablada explosión carnal.

Maria Adell Carmona

Cocreador de la saga *[REC]* y director de *Verónica* y *La abuela*, Paco Plaza regresa a Sitges para inaugurar por primera vez en solitario el Festival.

Paco Plaza

Por Xavi Sánchez Pons

“*Hermana Muerte es, al universo de Verónica, lo que Annabelle es al universo de Expediente Warren*”

Has mencionado el nombre de Chicho Ibáñez Serrador, un maestro del terror con el que *Hermana Muerte* está muy relacionada. De hecho, tu nueva película apuesta por llevar el horror a la luz del día y al sol mediterráneo cegador, justo lo que hizo Chicho de forma magistral en *¿Quién puede matar a un niño?*

¿Quién puede matar a un niño? es una de las mejores películas de la historia del cine. Es estremecedora y muy valiente, ya que no solo está rodada a plena luz del día, sino que apuesta por las paredes blancas. De hecho, eso lo homenajeamos al inicio del *Hermana Muerte*: cuando la protagonista llega al convento y vemos esa pared blanca, los personajes parecen fantasmas integrándose en el edificio, una secuencia que explica que ellas son el encierro. En la película solo hay dos colores, blanco y negro, y fue una obsesión para mí intentar que las escenas más aterradoras fueran de día, luminosas, casi cegadoras.

“¿Quién puede matar a un niño? es una de las mejores películas de la historia del cine”

Una de las cosas más alucinantes de *Hermana Muerte* es su prólogo, una especie de cortometraje rodado en blanco y negro muy cercano al subgénero del found footage. ¿Cómo surgió esa idea?

La inspiración básica es el caso real de las niñas de Garabandal en los años sesenta, y lo rodamos en blanco y negro con cámaras de cuerda de 16mm que eran casi de esa época. La experiencia de rodar así fue brutal, y las imágenes parecen de un documental verídico. Elegimos con mucho cuidado la figuración, la localización es el pueblo de Patones de la Sierra madrileña... y se rodó como si fuera un NO-DO. Es más, una de las cámaras funcionaba mal, y la utilizamos adrede para que la imagen estuviera como deteriorada.

Hablemos del reparto, Aria Bedmar brilla de forma especial como una joven Hermana Muerte. ¿Fue difícil encontrarla?

La encontramos después de un largo proceso de casting. Buscaba una actriz andaluza porque quería que tuviera ese acento de forma natural. Cuando vi por primera vez a Aria Bedmar me flipó, no solo porque es una actriz cojonuda, sino porque es muy icónica, tiene esa cara que parece que ha nacido para ser monja. El hábito de monja es muy cabrón, ya que, como actriz, neutraliza casi todas las partes de tu cuerpo, y solo deja la cara y los ojos para expresar todas las emociones. Y eso lo tenía Aria.

“El honor que es inaugurar el festival, yo lo siento como un abrazo”

Una de las actrices secundarias de la película es Maru Valdivielso, una de tus intérpretes fetiche, que aquí destaca como una monja aterradora.

Llevo trabajando con ella veinte años, desde *Romasanta*. La caza de la bestia, y siempre lo hace bien. Le he dado un papel en casi todas mis películas porque es una actriz superdotada. Ahora bien, en mis últimos films salía muy poquito, y en *La abuela* se cayó del montaje final. Aquí le doy la oportunidad de lucirse y de mostrar lo bien que hace de hija de puta. La verdad es que estoy encantado con todo el reparto.

¿Qué significa para ti inaugurar por primera vez en solitario el festival de Sitges?

El honor que es inaugurar el festival, yo lo siento como un abrazo, me siento como que soy parte del festival. Es como volver a casa y poner la película a mis amigos. Es una cosa que no me pasa cuando voy a otros festivales. Vendrán mis padres, mis hermanos, los miembros del equipo, y será un fiestón. La verdad es que gran parte de mi motivación para hacer cine es poder presentar las películas en Sitges. No hay un sitio mejor. Yo entro al Auditori, donde hay dos mil personas, y la mayoría me sueñan. O son amigos o nos conocemos de otras ediciones. Sitges es un festival que está vivo y que está hecho para el público. ■

Kathleen Byron encarnava la inoblidable Sister Ruth, una monja embogida per la luxúria i aïllada en un convent situat en ple Himàlaia, en aquest deliri gòtic de Powell i Pressburger fotografiat de manera exquisida per Jack Cardiff.

Deu anys abans que Ken Russell estrenés *The Devils*, el polonès Jerzy Kawalerowicz també bevia del cas real de les endimoniades de Loudun per filmar aquesta pel·lícula glacial i estremidora.

En aquest clàssic de la sèrie B mexicana (rebatejat a l'Estat Espanyol com *La Sexorcista*), Cecília Pezet era Sor María, una jove novícia que comença a ser assetjada pel mateix Lucifer i que es deixarà emportar per la luxúria.

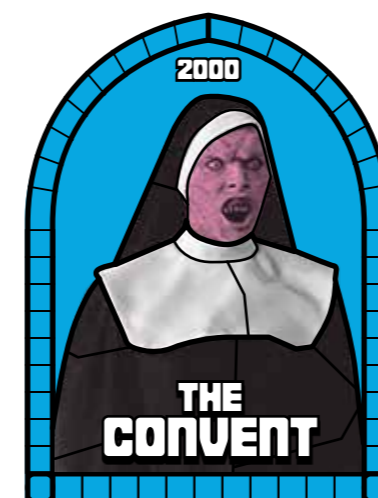
Ho admetem, és fer trampa: la noia muda que Zoë Lund interpreta en aquest clàssic rape and revenge no és monja, sinó que es disfressa d'una per una festa de Halloween, en un dels finals més catàrtics dels vuitanta.

El cinema exploitation italià va tocar diverses vegades el *nunsplottation*. Aquest clàssic del tàndem format per Bruno Mattei i Claudio Fraggaso és una veritable joia, i mostra una possessió múltiple a un convent.

GERMANES, PERÒ QUÈ HEU FET?

Des del terror gòtic fins al *nunsplottation* (nom que reben les pel·lícules de sèrie B protagonitzades per monges i amb altes dosis de sexe i violència): ¿quina és la raó per la qual les dones de fe són tan populars dins el cinema de gènere? No hi ha dubte que el sacrilegi tempta als creadors més controvertits, però també que la narrativa de la dona reprimida que, finalment, s'allibera dels seus lligams resulta irresistible tant per films potencialment feministes com per d'altres més frívols. Sigui com sigui, aquestes germanes d'hàbits foscos constitueixen el seu propi arquetip, el qual celebrem des d'aquestes pàgines.

El boig de Mike Mendez es va imaginar un remake apòcrif i molt divertit de *Poseïó infernal* amb monges demoníques fosforescents, i papers destacats pel raper Coolio i la scream queen Adrienne Barbeau.

Alguns érem joves quan el film de Luis de la Madrid va veure's a Sitges i potser no l'oblidarem mai. Tot d'una, a l'ala d'un avió o emergint de la tassa del vèter, la monja del dimoni podia sortir per qualsevol lloc.

Durant el seu idili catòdic amb Ryan Murphy, Jessica Lange es va posar els hàbits per donar vida a la despiadada Germana Jude Martin, qui amb mà de ferro dirigeix Briarcliff Manor, un centre psiquiàtric ple de secrets.

El dimoni Valak, present a *L'expedient Warren: el cas Enfield*, pot tomar moltes formes, però la més esfereïdora de totes és la d'aquesta monja diabòlica encarnada per Bonnie Aarons i que, fins al moment, ja compta amb dos *spin-offs*: *La monja* i *La monja II*.

El geni neerlandès Paul Verhoeven va basar-se en una figura històrica real per explorar la relació entre mística i erotisme en aquest drama lèsbic situat en temps de la Contrareforma i la pesta italiana.

Vols guanyar 2 SITGES PACK FAN + 2 nits a l'hotel Meliá Sitges per a l'edició del 2024?

Participa en el Quiz de Cinema Fantàstic de La Vanguardia del 5 al 15 d'octubre

LA VANGUARDIA

Diari Oficial del SITGES 56 - Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya.

5-15 OCTUBRE 2023
SITGES
EL FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA FANTÀSTIC DE CATALUNYA

SECCIÓ NOVES VISIONS >>

Projecció dels treballs audiovisuals al cinema Prado
 Dissabte 7 d'octubre
 C. Francesc Gumà, 8 – Sitges
 ENTRADA LLIURE

PREMIS SGAE
 NOVA AUTORIA

Ens trobem a Sitges!

Estem a les portes del Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya – Sitges 2023 que, com és habitual, arriba acompanyat dels tradicionals Premis SGAE Nova Autoria.

Tant la SGAE com la Fundació SGAE a Catalunya, el Sitges Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya i les escoles i universitats de cinema de Catalunya ens citem cada any en aquesta trobada.

enguany organitzarem la 23a edició dels Premis SGAE Nova Autoria, i des del Consell Territorial de la SGAE a Catalunya volem fer costat a aquests premis que ens permeten conèixer, promoure, difondre i dotar de valor la creació més jove del país, per a la qual cosa escollim la millor direcció-realització, el millor guió i la millor música original dels treballs audiovisuals fets per l'alumnat.

Volem agrair la tasca d'acompanyament i complicitat que aquest Festival ha mantingut amb nosaltres al llarg d'aquests anys. No és habitual que des de plataformes de promoció i d'exhibició d'aquest tipus es cregui tant en la creació novel·la. També volem mostrar el nostre agraïment a les escoles i universitats que hi participen cada any, per mostrar-nos els treballs dels seus i les seves alumnes i per la seva aposta per l'autoria del demà.

El més important, però, és que, més enllà del palmarès, tots ells i totes elles són l'esperança del cinema futur.

Joan Vives.
 Compositor. President del Consell Territorial de la SGAE a Catalunya

Jurat dels Premis SGAE Nova Autoria 2023

Jaume Balagueró. Director i guionista.
 (Lleida, 1968). Reconegut director de cinema que ha destacat en el gènere del cinema de terror i suspens, i que s'ha guanyat un lloc destacat dins del panorama cinematogràfic internacional.
 Va estudiar Comunicació Audiovisual a la Universitat Autònoma de Barcelona, on va donar ales a la seva passió pel cinema. Durant els seus anys a la universitat, va començar a realitzar curtmetratges que li van permetre explorar un estil i una tècnica narrativa propis. Va debutar en el cinema amb els curtmetratges *Alicia* (1994) i *Dias sin luz* (1995). El primer curt va cridar l'atenció de la crítica i li va obrir les portes a la indústria cinematogràfica en guanyar el Premi al Millor Curtmetratge al Festival de Cinema Fantàstic de Sitges.
 L'any 2000 va dirigir el seu primer llargmetratge, *Los sin nombre*, basat en una novel·la de Ramsey Campbell. La pel·lícula fou un èxit al Festival de Cinema de Sitges i va consolidar-lo com a director de gran talent dins del gènere del terror. Dos anys després va estrenar *Darneks i OT: la pel·lícula*, i el 2005 va dirigir *Calista Flockhart a la pel·lícula Fràgiles*.
 Va ser amb la seva següent pel·lícula, *[Rec]* (2007), codirigida amb Paco Plaza i rodada com un documental, que va assolir la

fama internacional i va esdevenir un referent del cinema de terror modern. La pel·lícula va rebre nombrosos premis i va generar diverses seqüeles, com ara *[Rec] 2* (2009), de nou amb Paco Plaza, i *[Rec] 4* (2014), que van consolidar el nom de Balagueró com un dels principals exponents del gènere.
 El 2011 va reclutar Luis Tosar i Marta Etura per al thriller de terror *Mientras duermes*, i posteriorment va ampliar la seva carrera amb films com *Musa* (2017). El 2021 va dirigir *Way Down*, un thriller d'assalts protagonitzat per Freddie Highmore.
 Va inaugurar el Sitges 2022 amb la seva darrera pel·lícula, *Venus* (2022), una història d'horror còsmic a l'extraradi de Madrid inspirada en el conte d'H. P. Lovecraft *Els somnis a la casa de la bruixa*.
 Jaume Balagueró s'ha consolidat com un dels directors més reconeguts i de més talent del cinema de terror espanyol i internacional. Gràcies a la seva capacitat per generar tensió i sorprendre el públic, s'ha guanyat el respecte i l'admiració tant de la crítica com dels amants del gènere.
 Esperem els seus propers projectes amb gran expectació i amb la certesa que continuarà oferint experiències cinematogràfiques impactants i pertorbadores.

Marta Grau. Guionista, escriptora i script editor.
 (Barcelona, 1981). Llicenciada en Comunicació Audiovisual (UPF) i doctora en Comunicació Social, amb una tesi doctoral especialitzada en narració cinematogràfica (UPF), va ser coordinadora del Departament de Continguts del Centre de Desenvolupament Audiovisual-ICEC (2006-2008) i, posteriorment, va passar a treballar com a script editor i guionista freelance per a televisions i productores.
 Com a guionista, ha escrit diversos llargmetratges i sèries, entre els quals destaquen la pel·lícula *Tros* (2022, nominada a millor pel·lícula als premis Gaudí), la minisèrie *Tornarem* (2013, Premi Gold Panda, Premi Gaudí i Premi ATV), el telefilm *Cançó per a tu* (nominada als Premis Gaudí 2020) o la direcció argumental de la sèrie *Les de l'hoquei* (2019-2020, TVC-Netflix, Premi CIMA a la Igualtat), així

com les biblies de la tercera i cinquena temporada de la sèrie *Com si fos ahir* (2019-2021).
 També ha publicat l'assaig *La mente narradora: la neurociència aplicada al arte de escribir guiones* (Editorial Laertes, 2017), juntament amb quatre novel·les literàries més, entre les quals destaca *Una casa on tornar* (La Magrana, 2022).
 A més, és professora de guió a la UPF, a la URL, en diversos màsters universitaris (Màster Oficial en Cinema i Televisió – URL, Màster en Escriptura del Guió Audiovisual – UdL-GAC), així com en diversos programes de desenvolupament de guions, entre els quals destaca el d'Acció Viver de Dones Visuals, del qual és una de les ideòlogues.

Alfonso de Vilallonga. Compositor de cinema, vocalista i cantautor.
 (Barcelona, 1962). Cantautor i compositor amb una àmplia trajectòria com a vocalista, *showman* (Encore Award al millor vocalista de cabaret-teatre de la ciutat de Boston) i actor ocasional.
 Aquí és conegut tant per les seves cançons, que destil·len ironia i romanticisme, com per les seves personalíssimes bandes sonores, amb les quals ha guanyat, entre d'altres, els premis Goya i Gaudí (2) per *Blancanieves* (Pablo Berger, 2013) i *La librería* (Isabel Coixet, 2017).
 L'octubre de 2020 va sortir a la llum el seu darrer disc de cançó pròpia en francès, *Hors de saison* (Satellite-K, 2020), i el novembre es va estrenar la pel·lícula *Nieva en Benidorm*, d'Isabel Coixet, on a més d'haver compost la banda sonora té un paper com a actor.

Aquest any ha completat la banda sonora de la pel·lícula *Robot Dreams* de Pablo Berger, estrenada al Festival de Cannes 2023, i prepara el seu espectacle de cançó *Ceci n'est pas une femme*, que estrenarà a Barcelona, Girona i Madrid durant la tardor 2023.
 Vilallonga ha escrit també música per a teatre (*Turning Point*, *El mirlo metálico* i *Vilallonga at the Edge*, Theatre Lobby, Boston, EUA; *Aloma*, Teatre Nacional de Catalunya; *84 Charing Cross Road*, dir. Isabel Coixet; *La note d'à côté*, Teatre Lliure, 2016) i ha publicat nou discos de cançons pròpies, editats tant a Espanya com als EUA, i disponibles a les plataformes digitals de streaming.

Universo Fessenden

Por Javier Parra

Repasamos algunas de las claves que convierten a Larry Fessenden en un emblema del terror indie USA y navegamos a través de cuatro de sus películas clave como director.

Con más de cien créditos como actor a sus espaldas, Larry Fessenden (Nueva York, 1963) lleva labrándose una carrera ligada al cine de terror y fantástico desde hace décadas, labor que compagina junto a la de director, guionista, productor y, por qué no decirlo: maestro y colega de talentos emergentes, como ha sido en los casos de Ti West, Jim Mickle, Ted Geoghegan, Mickey Keating o Joe Swanberg, con quienes ha colaborado como mentor, produciendo o como intérprete en muchas de sus películas.

Tras dirigir varios cortos, en 1991 se estrenaba en el largo con *No Telling*, pero no es hasta 1997 que llama la atención del mundo con *Habit*, título de marcada esencia indie donde daba el pistoletazo de salida a la representación de una de sus grandes pasiones: los monstruos clásicos del terror.

Desde entonces, además de haber participado en un episodio de la serie *Fear Itself* y en la antología *The ABCs of Death 2*, ha dirigido un puñado de películas, exponiendo lo que podría entenderse como una revisión personal de algunos arquetipos del género. Además, ha dejado clara su labor como divulgador cripto-zoológico a la hora de abordar la leyenda del Wendigo y otras criaturas monstruosas.

Habit (1997)

El propio Fessenden encarna a Sam, un artista bohemio neoyorquino cuya vida está pasando por una espiral de autodestrucción motivada por el reciente fallecimiento de su padre y porque su novia de toda la vida le ha abandonado. Con la intención de pasar página, vivirá una enajenación absoluta al conocer el BDSM junto a Anna (Meredith Snider), una chica andrógina de quien empezará a sospechar que es una vampira.

Wendigo (2001)

Agobiado por el estrés de Manhattan, un fotógrafo se traslada junto a su familia a vivir al Upstate New York, buscando un entorno rural lejos de la metrópolis. Una vez allí, un tendero le hará conocer la leyenda del Wendigo, monstruo del folclore de algunas tribus nativas. A partir de entonces, una serie de fuerzas oscuras empezarán a acecharles. No será la única vez que trate el tema del Wendigo, que volverá a aparecer en *The Last Winter*.

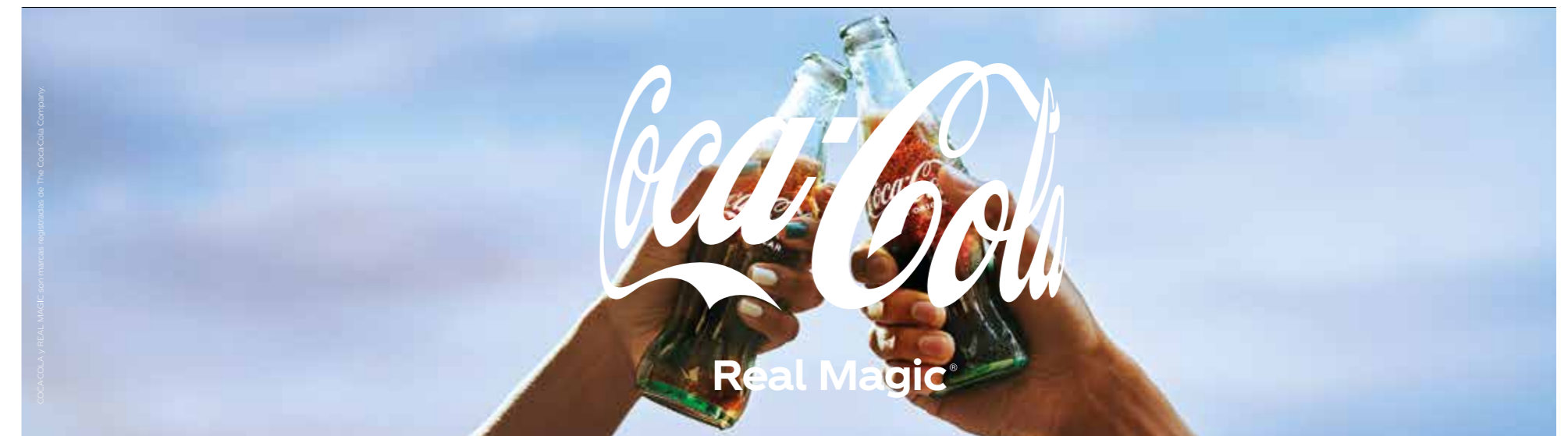
Beneath (2013)

Para dar por finalizadas sus vacaciones, un grupo de amigos decide hacer una salida en barca en un lago. Una vez estén lejos de la orilla, y sin haber hecho caso a las historias que hablan acerca de un monstruo pez gato que come humanos, tendrán que luchar por sus vidas mientras las tensiones crecen entre ellos. El dichoso animal hará acto de presencia y empezará a darles caza uno a uno.

Depraved (2019)

Después de haber estado trabajando como médico para el ejército de los Estados Unidos, Henry sufre síndrome de estrés post-traumático. Obsesionado con la muerte, vive encerrado en su laboratorio clandestino de Brooklyn, donde ha decidido crear vida a partir de la unión de varias partes de cuerpos mutilados. Fessenden dio su visión del Frankenstein de Mary Shelley en clave indie y neoyorquina.

FANTASTIC PRODUCTS
 IOAM -IOPM
 EXTERIOR DE L'HOTEL MELIA
 PLATJA DE SANT SEBASTIA

WWW.CHA-CHA.ES
 @THEORIGINALCHACHA
 WWW.SITGESFILMFESTIVAL.COM

OFFICIAL
 MERCHANDISING
 DEL 5 AL 15 D'OCTUBRE

Temps de fantasmes

Truqueu a un mèdium! La *fantasmania* encanta el Festival de Sitges.

Per Andreu Marves

Un any més, el Festival s'omple d'ànimes en pena d'allò més diversos. D'una banda tenim els espectres de *Halfway Home*, una pel·lícula *bonrollera* amb subtils tocs onírics, els quals viuen a una morgue sota la cura d'un vigilant, que els ajudarà a resoldre assumptes pendents —fins i tot si això significa renunciar a l'amor—. D'entre els de la hilarant comèdia antològica *Let It Ghost*, en destaca un de luxuriós, el qual posseeix una parella a l'hora de mantenir relacions. També hi ha els de *Motel Melati*, última joia del cinema de terror indonesi, que treuen a la llum els secrets més foscos dels residents del motel titular, i el de *Psychic Vision: Jaganrei*, pionera pel·lícula tant del J-horror com del fals documental, el qual està inspirada en el tràgic cas real de la mort de la *idol* Yukiko Okada. Entre totes les pel·lícules d'aquesta edició, però, n'hi ha

dues d'exemplars a l'hora de mostrar com les històries de fantasmes contemporànies es relacionen amb el passat i el futur, posant sobre la taula algunes inquietuds contemporànies.

Brooklyn 45 transcorre durant la nit del 27 de desembre de 1945. La Segona Guerra Mundial ha finalitzat fa només uns mesos, i un grup de veterans es reuneixen a la casa d'un d'ells, no només per celebrar el Nadal sinó per acompanyar a l'amfitrió, afligit per la mort recent de la seva esposa, la qual es va prendre la vida sospitant que els seus veïns alemanys eren espies nazis. La nit pren un rumb inesperat quan el vidu els convenç de fer una *seànce* per comunicar-se amb la difunta, obrint així la porta a tota mena d'espectres. En aquest drama de càmera,

tan sovint sobrenatural com psicològic, el fantasma pren la forma d'un passat que es nega obstinadament a desaparèixer, manifestant-se com un etern retorn a cada volta més anacrònic: la guerra pot haver acabat, però les pors que aquesta ha alimentat al cor dels aliats continuen, i s'estan tornant contra ells mateixos ara que l'enemic ha sigut eliminat.

Si els esperits de *Brooklyn 45* apunten cap al passat, l'entitat venjativa del nou film de Takashi Shimizu, *Immersion*, fa servir de porta d'entrada al nostre món la tecnologia punta de la realitat virtual. En mans del director nipó, aquesta premissa no només reincideix en un motiu del J-horror, la pervivència d'un més enllà ancestral en la quotidianitat contemporània, sinó que proveeix un

marc figuratiu per explorar com, en l'actualitat, el món real i el virtual s'han tornat indissolubles fins al punt de la confusió; una idea que la pel·lícula il·lustra emprant tota mena de recursos enginyosos, des de reenquadraments a partir de miralls i finestres fins a jocs amb el punt de vista que esborren el límit entre la primera i la tercera persona. En aquest sentit, *Immersion* pot recordar a *Pulse*, film de Kiyoshi Kurosawa que plantejava una invasió fantasmagòrica mitjançant l'Internet domèstic, de recent aparició al moment, ja que en les dues el fet sobrenatural sembla menys una traça del passat que una premonició inquietant: aviat nosaltres podríem convertir-nos en aquells éssers perduts entre dos mons. ■

MAIN

ESPECIALISTAS EN PUBLICIDAD EXTERIOR

www.grupomain.net

Nascuda el 1974 a Melbourne, és una de les veus femenines de la crítica més interessants a nivell mundial. Ha escrit sobre giallo, found footage, rape & revenge i és una experta i reivindicadora de les dones que fan terror.

Alexandra Heller-Nicholas

Per Javier Parra

¿Quina és la teva relació amb el cinema de terror?

Soc una catòlica en recuperació. Em vaig criar com a catòlica i tenia prohibit veure pel·lícules de terror quan era adolescent. Per descomptat, ja sabem el que passa quan et prohibeixen alguna cosa durant l'adolescència. El resultat és que vaig créixer obsessionada amb el terror i veient d'amagat totes les pel·lícules que podia.

¿Com afrontes ser part del Jurat Oficial d'aquesta 56ª edició?

Estic molt emocionada d'estar present al festival de gènere més famós del món. També estic molt emocionada en veure que hi ha tantes pel·lícules formant part de la Secció Oficial, és increïble. És també la meva primera vegada a l'Estat Espanyol, així que també vull tastar tots els vostres menjars.

¿Què penses sobre que —per fi— ara les dones creadores al cinema fantàstic estiguin començant a estar ben valorades?

Ara hi ha una gran diferència perquè s'està posant també el focus en altres tipus de mirades que no són les canòniques i que tradicionalment han monopolitzat els homes. És encoratjador veure com les productores estan apostant per projectes fets per dones, per persones racialitzades, *queer* o *discas*, però encara necessitem més visió. Ja ni ha prou d'estar veient sempre a la mateixa gent fent cinema de terror i fantàstic. Per exemple: ha de ser molt excitant per una noia que està començant, pensar que ella podria ser la següent Julia Ducournau i optar a guanyar una Palma d'Or a Canes amb una pel·lícula de gènere.

¿Tens una directora preferida?

Probablement, et diria Lynne Ramsay, però vull reivindicar també a Tracey Moffat, una artista australiana que el 1993 va dirigir una de les meves pel·lícules preferides: *Bedevil*.

¿I els teus directores de terror preferits?

Dario Argento (aquest és fàcil), Andrej Zulawski i Michele Soavi.

Envers Zulawski, no puc evitar parlar sobre *Possession*, que és el meu film preferit. ¿Què en penses que s'estigui reivindicant ara de nou, encara que es coneix tot el que va sofrir Isabelle Adjani durant el rodatge?

Tinc una amiga que va tenir el plaer de poder entrevistar a Sam Neill, i li va explicar com va viure ell aquell rodatge. Pel que es veu, estava una mica atemorit perquè estava vivint en directe com la salut mental de la seva companya començava a trontollar. És dur, i sense justificar si va haver-hi una relació tòxica durant el rodatge o no, crec que una de les raons per les quals *Possession* ha passat a la història del cinema (i de l'art en general), és per l'absoluta entrega dels qui van participar en ella.

Un dels teus treballs com a crítica i historiadora del cinema és *Rape-Revenge Films: A Critical Study*. Trobo que és molt interessant trobar una visió femenina envers això, ja que es tracta d'un tema delicat que es considera com quelcom misogin.

Molta gent creu que el rape & revenge és només cosa del cinema d'explotació dels anys setanta, com els casos de *L'última casa de l'esquerre* o *I Spit on Your Grave*, que ho són. Però el rape & revenge ja havia estat present en la història del cinema abans, a molts westerns, o a *La font de la donzella* d'en Ingmar Bergman, per descomptat, que va guanyar l'Oscar a la Millor Pel·lícula de Parla No Anglesa. No es tracta d'un gènere, sinó un tema que crec que és molt interessant perquè dona peu a establir converses difícils i importants, el qual va més enllà del clíxé i parla de la societat de cada moment en el qual s'ha fet la pel·lícula en qüestió.

¿Què creus que ha de tenir una persona per ser un jurat idoni a un festival com el de Sitges?

Crec que has de sentir emoció per poder gaudir dels films que has de veure. Fer una pel·lícula és un treball molt dur, i nosaltres hem de jutjar 31 propostes on molta gent ha estat involucrada. Aquesta emoció ha d'anar lligada amb el respecte que es mereixen. Tinc moltes ganes de viure l'experiència.

¿Com veus l'actual panorama del terror?

Com australiana, i parlant de l'actualitat, és una bogeria el que estem vivint amb aquesta petita explosió del cinema fet a Austràlia. Només has de veure l'èxit mundial que ha suposat *Talk to Me* aquest estiu. Stephen King s'ha declarat fan de *Late Night with the Devil*, una altra producció del meu país que està present a Sitges. Hi ha moltes produccions australianes a Sitges, com *Monolith*, *You'll Never Find Me* o *El exorcismo de Eastfield*. Crec que després del fort confinament que vam viure, hi ha hagut una explosió d'idees que ara estem veient als cinemes i festivals. Soc molt optimista i crec que estem vivint un molt bon moment pel terror.

“Ja ni ha prou d'estar veient sempre a la mateixa gent fent cinema de terror i fantàstic”

¿Quines pelis australianes ens recomanaries?

Picnic at Hanging Rock, un film únic i un lloc preciós on jo mateixa em vaig perdre quan tenia vuit anys. També et diria *Celia* d'Ann Turner. I *Lake Mungo*, que és un dels millors found footage de tots els temps.

¿També ets fan del found footage? ¿Quina meravella!

Clar. Vaig estar molt obsessionada amb *The Blair Witch Project* i encara tinc malsons amb el plànol del noi de cara a la paret del final.

I per anar acabant, ¿quina seria la teva peli de terror preferida?

No puc dir només una. Sempre estic entre *Dellamorte Dellamore*, *Possession* i *Suspiria*. Depèn del moment et diré una o altra. Diguem que són la meva Santa Trinitat. ■

DOCUMENTÀRIA

KIM'S VIDEO

Aquest és un món estrany. Arriba un moment, en aquesta recargolada història de detectius, on la veu narradora comença a citar diverses pel·lícules que tracten sobre l'evanescència d'allò que prenem per real. Com a *Vellut blau*, *Impacte* o *La conversa*, els realitzadors David Redmon i Ashley Sabin rasquen la superfície per trobar-hi molt més del que potser s'esperaven. Si més no, ens ho fan sentir així. L'objecte de la seva investigació és Kim's Video, llegendària cadena de lloguer de vídeos de l'East Village novaïorques on s'hi podia trobar literalment de tot: còpies pirates de films mai estrenats, cinema d'avantguarda o joies del terror més recòndit. Anant-hi, podies trobar-te amb un concert en directe o ser atès per Albert Hammond, Jr., el que seria guitarrista dels Strokes, l'actriu Kate Lyn Sheil, que aquest any torna a Sitges amb *The Seeding*, o els cineastes Alex Ross Perry i Sean Price Williams, que aporten alguns records al documental.

La gentrificació que va experimentar Nova York a la dècada dels 90, primer, i l'eclosió d'Internet com a cop de gràcia, a principis dels 2000, van anar asfixiant el negoci. L'FBI va arribar a irrompre en algun dels locals per requisar còpies il·legals, i Youngman Kim, l'home darrere la cortina, va haver d'empegar-se alguna idea per salvaguardar aquella col·lecció de 55.000 títols. És a partir d'aquí que la trama es torna imprevisible i, seguint la pista, Redmon i Sabin arriben a Salemi, un dels pobles més antics de Sicília... Deixem-ho aquí. Aquest tàndem de cineastes ja porta algun temps explorant els intersticis entre allò real i allò narrat a obres com *Night Labor* o *Do donkeys act?*, i a l'inici de *Kim's Video* ens piquen l'ullet dient-nos que qualsevol semblança amb la ficció serà pura coincidència.

Esquivant la dictadura dels bustos parlants i fent gala d'un astorament serè davant els esdeveniments que ens pot remetre a la sèrie *How to with John Wilson*, el documental es configura a la vegada com un delirant thriller de conspiracions i una declaració d'amor als video-clubs i a la ingesta voraç de pel·lícules. Això últim, al cap i a la fi, és el que farem aquests deu dies a Sitges.

Per Toni Junyent

No tots els trens són com Renfe

Més trens | El millor compromís de puntualitat | Més destinacions

A Renfe tenim més de 1.500 destinacions i la freqüència més gran de trens del país. A més, amb el compromís Renfe de puntualitat, si el teu tren AVE es retarda més de 15 minuts, et tornem el 50% del bitllet i el 100% si l'endarreriment és de més de 30.

Ningú no et dona més

renfe El teu tren

CIUDAD PÁNICO

Por Jorge Loser

La Gran Manzana del terror

Nueva York es la gran metrópolis de occidente, no sólo por sus construcciones ciclópeas, sino por cómo el reflejo de estas se ha transmitido en la cultura, y esa difusión ha estado ligada al fantástico desde que King Kong luchó contra aviones en lo alto del Empire State. Fue el primero de los monstruos gigantes que terrorizaron la gran manzana, por dónde pasarían criaturas de tiempos remotos animadas por Harryhausen, un Godzilla americano y el desastre del proyecto Cloverfield, que mostraba los restos de la Estatua de la Libertad en una tradición iniciada por *El planeta de los simios* y que John Carpenter convirtió en el icono de su Manhattan apocalíptico. Pero antes, un muñeco de gominola gigante y sus fantasmás estuvieron a punto de empezar el fin del mundo en sus calles.

Nueva York es la reina de las grandes ciudades del terror porque ha cedido su horizonte

lleno de contornos de cemento, metal y luces a infinidad de invasiones. Incluso ha alquilado sus edificios de apartamentos a la brujería, dando residencia a una de las madres de Argento, los cultos satánicos del Greenwich Village de *La séptima víctima* o los del edificio Dakota de *La semilla del diablo*. Pero pocos han reflejado tan bien sus entrañas sucias como las películas de Larry Cohen y Frank Henenlotter, cronistas de sus calles llenas de olor a pis y moteles de mala muerte donde se esconden siameses deformes o bebés asesinos que se esconden en las alcantarillas.

Esos mismos canales subterráneos, que alimentan las leyendas urbanas de caimanes creciendo en sus entrañas oscuras y pasadizos olvidados de metro, también han dado guarida a cucarachas que saben imitar a los humanos o seres lovecraftianos que reclaman carne en la medianoche en una

gran ciudad que tampoco se libra de la violencia carnal: asesinos del taladro con la cara de Abel Ferrara, depredadores del underground queer de William Friedkin, maniacos en busca de cabelleras o psicópatas fans de Trump como Patrick Bateman. Incluso Jason y Ghostface estuvieron de visita en la gran manzana, porque también es un gran destino para las secuelas, incluida la de los Gremlins. No hubo zombies de Romero, pero los de Fulci la sometieron bajo su terror, y no fueron los únicos, porque hasta *Soy Leyenda* vio cómo Times Square se convertía en una jungla. No hay apocalipsis ni pesadilla sórdida que se le haya resistido a la ciudad cuya majestuosidad también inspiró el paraíso gótico de los criminales que conocemos como Gotham. ■

ÚLTIMA SALIDA BRIGADOON

Por Javier Parra

Era 2005 cuando, quien esto escribe, visitó por primera vez el Festival de Sitges. Y antes de pasarme por el Auditori, el Retiro o el Prado, mi primera toma de contacto con el universo Sitges fue a través de Brigadoon, gracias a la proyección de una versión erótico-festiva de una de mis pelis favoritas de todos los tiempos: *Viernes 13*. No recuerdo el título pero sí la forma en la que el espíritu gamberro de Brigadoon me embriagó durante aquel pase. Bautismo de sangre, supongo.

Si hay una sección que puede presumir de ser fiel a su esencia es esta, pese a que los más puristas vayan a encontrarse este año con algo diferente. Y es que, de forma excepcional, durante la 56ª edición de Sitges - Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya, la sede de Brigadoon se traslada a la Sala Llevant 1+2, en la planta -1 del Hotel Meliá.

Y porque no solamente el resto de secciones viven de premieres, la programación de este año también viene cargadita de estrenos, entre los que hay que destacar *The Barn Part II*, esperada secuela del título de serie B que levantó cierto culto en 2016, dirigida por Justin M. Seaman y en cuyo reparto veremos a estrellas de la talla de Doug Bradley, Linnea Quigley o Lloyd Kaufman. O *Thorns* de Douglas Schulze, sobre un ex sacerdote que es enviado por la NASA a investigar una señal de radio que ha traído a un monstruo, con portal del infierno incluido. No pueden faltar tampoco propuestas del Sitges Documenta como *Sharksplotation* u *Otra película maldita*, que profundizan en las pelis de tiburones asesinos y en la historia del cine de terror argentino.

El homenaje de este año y Premi Nosferatu será para Barbara Bouchet, para quien Brigadoon ha preparado una retrospectiva con algunas de sus películas más icónicas: *La dama roja mata siete veces*, *Alla ricerca del piacere*, *Milán calibre 9* y *La tarántula del vientre negro*.

TRESC: COMUNITAT DE CULTURA

Fes-te del TRESC, la Comunitat dels Cinèfils, la Comunitat de Cultura.

Hola! Coneixes el TRESC? Som la Comunitat de Cultura! La Comunitat dels teatresos i els melòmans, dels lletraferits i els amants dels museus, la comunitat dels que estimen la dansa, i dels que es tornen bojos quan arriben els festivals d'estiu. I sí, també som fanàtics del cinema fantàstic! En definitiva, ens apassiona la cultura i, a més, ens agrada compartir-la amb la gent que més estimem. Ara, pots formar part de la nostra comunitat per només 34€ l'any, i et donarem un carnet vàlid per a dues persones. Obtindràs tota la informació sobre cinema i cultura, rebreu recomanacions personalitzades, gaudireu d'avantatges i descomptes en la compra d'entrades i podreu accedir a activitats exclusives pensades només per a tu. T'esperem! Uneix-te a: www.tresc.cat/registre

CHA CHÁ, ESPONSORS DEL BON ROTLLO DES DE 1982

Ja som aquí! Un any més, amb un munt de productes i moltes novetats! Us esperem a l'exterior de l'Hotel Meliá Sitges i a la Fanshop

Àrea situada a l'Ermita de Sant Sebastià. També a la nostra botiga online www.cha-cha.es. Com sempre, podreu adquirir tot el marxandatge oficial del Festival: samarretes, cartells, tasses, objectes de col·leccionisme, etc. El kit de supervivència necessari per arribar en plena forma fins al final del Festival! Des d'avui i fins diumenge 15, oberts durant tot el dia!

DIJOUS, 5 D'OCTUBRE

08:30 RETIRO	TOKYO REVENGERS 2: PART I	90'	18:00 PRADO	EL EXORCISTA (4K)	137'
	TOKYO REVENGERS 2: PART II	96'	17:00 RETIRO	BLACKOUT	103'
8:45 PRADO	EMBRYO LARVA BUTTERFLY	91'	18:30 TRAMUNTANA MELIÀ SITGES	KIM'S VIDEO	87'
09:00 TRAMUNTANA MELIÀ SITGES	IN MY MOTHER'S SKIN	98'	18:30 PRADO	EMBRYO LARVA BUTTERFLY	91'
10:45 PRADO	HALFWAY HOME	104'	18:30 AUDITORI MELIÀ SITGES	AHORA VUELVO	13'
11:15 TRAMUNTANA MELIÀ SITGES	LA ÚLTIMA NOCHE DE SANDRA M.	87'		HERMANA MUERTE	90'
12:00 RETIRO	PROJECT SILENCE	101'	19:15 RETIRO	LET IT GHOST	99'
12:15 AUDITORI MELIÀ SITGES	AHORA VUELVO	13'	20:30 PRADO	EN ATTENDANT LA NUIT	104'
	HERMANA MUERTE	90'		WE ARE ANIMALS	51'
13:00 PRADO	FEAST OF AMRITA	47'	20:45 TRAMUNTANA MELIÀ SITGES	PROPIEDAD	106'
	PHOENIX: REMINISCENCE OF FLOWER	95'	21:30 RETIRO	TOKYO REVENGERS 2: PART I	90'
13:15 TRAMUNTANA MELIÀ SITGES	EN ATTENDANT LA NUIT	104'		TOKYO REVENGERS 2: PART II	96'
14:45 RETIRO	SUITABLE FLESH	99'	22:00 AUDITORI MELIÀ SITGES	CALIGULA - THE ULTIMATE CUT (4K)	177'
15:30 AUDITORI MELIÀ SITGES	THE CHILDE	118'	23:00 TRAMUNTANA MELIÀ SITGES	SLEEP	100'
16:00 TRAMUNTANA MELIÀ SITGES	BLACK FLIES	125'	23:30 PRADO	HALFWAY HOME	104'

● Última projecció
Consulteu els horaris al web abans d'assistir a les sessions.
Podeu consultar les activitats paral·leles i presentacions a www.sitgesfilmfestival.com

TOTA LA CULTURA I TECNOLOGIA SÓN A LA FNAC

Visita'ns a la nostra carpa al costat de l'Auditori Meliá Sitges.

ET FALTA FNAC | FNAC.ES

He remido em respuesta a tus plegarias. La vida ya no tiene sentido, ¿verdad? El vino no tiene sabor. La comida te produce náuseas. Parece que nada tiene razón de ser, ¿verdad? ¿Y si yo pudiera devolverte todo? Calmarte el sufrimiento y darte otra vida. Una que no puedes ni imaginar...

Leitat de Liomcourt

934 81 43 91
admissions@fxanimation.es
www.fxbarcelonafilmschool.es
C. de Pujades, 112
08005 Barcelona

FX BARCELONA
FILM SCHOOL
Filmmaking and Digital Arts

11 DE OCTUBRE
Nueva Película

PRESENTA ESTOS CUPONES EN LA TAQUILLA VERDI O VERDI PARK Y CONSIGUE DESCUENTOS EXCLUSIVOS EN TU ENTRADA DE CINE O COMPRA DE DVD Y BLU-RAY

DESCUENTO
ENTRADA DE CINE

3€

VÁLIDO HASTA EL 31/12/2023
POR LA COMPRA DE 1 ENTRADA ESTÁNDAR
NO VÁLIDO EL DÍA DEL ESPECTADOR,
FESTIVO O VÍSPERAS DE FESTIVO
NO ACUMULABLE

DESCUENTO
DVD

2€

VÁLIDO HASTA EL 31/12/2023
POR LA COMPRA DE 1 DVD
DE NUESTRO CATALOGO
NO ACUMULABLE

DESCUENTO
BLU-RAY

2€

VÁLIDO HASTA EL 31/12/2023
POR LA COMPRA DE 1 BLU-RAY
DE NUESTRO CATALOGO
NO ACUMULABLE

CINES
VERDI

CON

11 OCTUBRE 2023
SITGES
56 FESTIVAL INTERNACIONAL DE
CINEMA FANTÀSTIC DE CATALUNYA

QUAN LA FOSCOR
ES CONVERTEIX
EN OBSESSIÓ

OFFICIAL AUTOMOTIVE PARTNER
OF 56TH SITGES INTERNATIONAL FANTASTIC FILM
FESTIVAL OF CATALONIA